

també el valor gens menyspreable que Plató atorga en els primers diàlegs socràtics a aquesta forma de dir i dir-se de la veritat.

COL·LOQUI

Sr. Jordi Sales: El valor de la comunicació d'Antoni Bosch és que enfoca el problema de dret, això ho fa en un moment en què els estudis platònics es troben en una certa felicitat per alliberar-se de coses estranyes. Gent molt notable que deia el que li donava la gana com Jacques Derrida a *La farmàcia de Plató* (1968). Això és important de destacar-ho. Ara preguntem-nos per la narració mítica del final del *Gòrgies*. Ens fa veure com l'escriptura platònica, a part de ser situacional, és d'entrada una lògica figurada i una figura dialecticada. En certa manera, és provisional perquè ens relata una acció on la filosofia s'ha d'escriure, perquè escriure és un problema de la críptica. És en l'ànima de l'oïent i en l'ànima del lector després del diàleg. Nosaltres assistim en una conversa on el logos o la figura mouen el drama del *Gòrgies*. I el mite té una funció bàsica, serveix per narrar. És una narració. I la narració, com a paraula, és una mediació. En Plató hi ha una funció heurística de la problemàtica exposada que dona la figura mítica i després una composició, no una didàctica transcrita. El mite no transcriu el logos, sinó que el mite dona a la figura allò que el logos hauria de dir i que el mite dirà si el logos l'acaba comentant.

La comunicació de l'Antoni Bosch ha mostrat bé aquest encavalcament dels termes.

Sr. Ignasi Roviró: Entre mite i logos hi ha oposició en l'exacta mesura en què es complementen. Amb Gadamer podem dir que el mite és narració. Hem pres un sentit de narració com a argument, com a arguments poètics o literaris, però em sembla que quan diem que el mite és narració també estem dient que és activitat narradora. Així, per exemple, podem veure que dels treballs d'Hèracles hi ha 54 versions en els clàssics: no hi ha una fixació perquè el mite no vol fixar, vol narrar. Del mite, doncs, en destaco activitat narradora. L'exacte complement i el pol contrari, oposat però complementari, és el logos: ell sí que té necessitat de fixació. I em sembla que l'activitat humana es debat entre aquests dos pols:

en la mesura que necessitem fixació—un exemple en seria la ciència—, estaríem en el logos. Però en la mesura que necessitem discórrer per poder fixar ens trobem en la necessitat de l'activitat mítica, l'activitat narradora.

Això em permet passar a una altra afirmació de la ponència del professor Serrallonga. Ell ha parlat del mite platònic de l'escriptura, inventada pel déu Theuth. El professor ha ressaltat com el mite diu que l'ús de la lectura portarà pèrdua de la utilització de la memòria. M'agradaria afegir que em fa l'efecte que el que vol dir-nos Plató és que la fixació del saber en l'escriptura farà perdre la variació, la narració: tindrem el text fixat. Llavors, com diu el mite serem erudits i no savis.

Sr. Antoni Bosch: Plató distingeix dos verbs que en català els tenim però que a vegades traduïm malament: memoritzar i recordar. La memorització l'entén com aquell procés que va de fora cap a dins i el record, el que surt del cor, el que va de dins cap a fora. Això és fonamental de distingir. Hom no pot recordar allò que no ha memoritzat i aquest és el problema del mite de Theuth: no recorda perquè no hi ha res. Un altre problema és si hom no sap com "treure el que té a dins": aquí arriba la maièutica socràtica.

Sr. Josep Montserrat: Heu comentat l'afirmació d'Alvaro Vallejo Campos feta al passat congrés de Toronto i també editada a *Mito e interpretació*, segons la qual el mite és absent en els diàlegs socràtics. En aquesta tesi s'entén per què fa de Sócrates un representant del racionalisme i de Plató un deixeble que comparteix l'origen d'aquesta intenció. Ara bé, davant la irracionalitat política, Plató faria un projecte de convèncer la societat, i aleshores canvia, i cau en el recurs del mite que està degradat, Plató es torna irracional per dominar l'irracional polític, i traeix a Sócrates. Això és el que està dibuixat a la seva tesi, però hi ha una cosa que lligarà amb el que diré seguidament, l'únic mite que no comenta és el mite d'*El polític*.